

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณหมอตวีป คุณพรทิพย์ ฤกษ์จิตร
๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณหมอทวีป คุณพรทิพย์ ฤกษ์จิตร
๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

ช่วงนี้ ข้าพเจ้ามีโอกาสนำกระทู้มานำเสนอแก่ทุกๆ ท่าน หลายกระทู้ติดๆ กัน
เลยนะครับ เนื่องจากว่ามีเหตุและปัจจัยให้เป็นเช่นนั้น ก็คิดว่าทุกๆ ท่านคงยังไม่เบื่อ
ในการที่จะได้มีโอกาสอ่านและพิจารณาข้อความบางส่วน บางตอนที่ได้นำมาลงไว้พอ
สังเขปนั้น เพื่อยังประโยชน์ตามควรแก่กาล ของแต่ละท่านนะครับ

เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ได้รับเชิญจากคุณหมอทวีป และ คุณพรทิพย์ ฤกษ์จิตร พร้อมด้วยคณะวิทยากร มีคุณลุง
นิภัทร อ.ธีรพันธ์ อ.ธิดารัตน์ คุณคำปิ่น ให้ไปสนทนาธรรมที่บ้านของท่าน ย่านตลิ่งชัน
ซึ่งครั้งนี้ เป็นครั้งที่ ๕ แล้วครับ

เมื่อแรกที่ข้าพเจ้าไปถึง ก็ได้เห็นคุณหมอ กำลังปรุงข้าวต้มปลากระดูกงูสูตรเด็ดของท่านเสร็จพอดี คุณหมอมานพินิจพิเคราะห์มากครับ ข้าวต้มปลาสูตรของคุณหมอนี้ ท่านมีขั้นตอน ตั้งแต่การเลือกชนิดของข้าวที่จะนำมาใช้ ขนาดของปลาที่ท่านว่า ต้องมีขนาดตัวละ ไม่ต่ำกว่า ๑๓-๑๔ กิโลกรัม เพื่อที่จะได้เนื้อที่แน่น หนา ไม่เละ เวลาต้ม ที่สำคัญ ข้าวต้มปลาของท่าน หอม อร่อย (จนต้องมีซามที่สอง) และไม่มีกลิ่นคาวเลยครับ

เรื่องความอร่อยของข้าวต้มปลาคุณหมอนี้ ข้าพเจ้ามีเรื่องเล่า(พร้อมหลักฐาน) กล่าวคือ การมาช้าของพืชรพรรณ ทำให้ท่านถึงกับกัโธรมาหาคุณจรรยาล่วงหน้าให้เก็บข้าวต้มปลาไว้ให้ท่านด้วย เพราะท่านกลัวว่าจะหมดไปเสียก่อนท่านมาถึง

แต่ว่า ท่านไม่ได้มาช้าไป สำหรับการสนทนาธรรมนะครับ เพราะวันนั้น กว่าที่เราจะได้สนทนาธรรมกัน ก็เกือบสิบเจ็ดโมงแล้วครับ

นอกจากข้าวต้มปลาตอนเช้าแล้วคุณหมอยังเตรียมขนมจีน แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากรายอีกหนึ่งที่ทุกคนหมายปอง เพราะคุณหมอไปเลือกซื้อเนื้อปลากรายแท้ๆ ที่ตลาด และกลับมาลงมือปรุงด้วยตัวเองไว้สำหรับมื้อกลางวัน

และที่สำคัญ วันนี้ คุณพรทิพย์ ภรรยาของคุณหมอ ยังลงมือทำ ก๋วยเตี๋ยวสูตรเก่าแก่อั้งเดิมที่ไม่ได้ทำมานานแล้ว ให้ทุกท่านได้ชิมอีกด้วย วิธีการทำก็ละเอียดละไม โดยต้มก๋วยเตี๋ยวไว้ก่อน แล้วจึงปรุงน้ำกะทิให้ได้รสชาติที่พอเหมาะ แล้วจึงนำไปตั้งไฟ พอเดือด จึงใส่ก๋วยเตี๋ยว เอ..นี่ ข้าพเจ้าเอาสูตรเด็ดเคล็ดลับของท่าน มาเปิดเผยเสียแล้วกระมัง? แต่ขอบอกว่า ก๋วยเตี๋ยวเนื้อเหนียวหนึบดี กะทิไม่แตกมัน ไม่หวานเกินไป อร่อยสมกับความละเอียดในการทำจริงๆ ครับ นอกจากนี้ คุณหมอยังเตรียม น้ำพริกกะปิ ผักต้ม ปลาทุตัวโตๆ ต้มเค็ม ขาหมูพะโล้ และ อีกอย่างหนึ่งที่อร่อยมาก คือ พะแนงหมูชิ้นโต ที่คุณแม่คุณแฉ้ว (นภา) ทำเอง และคุณแฉ้วนำมาร่วมเจริญกุศลด้วย ขอบอกว่าอร่อยนุ่มนวล นานๆ จะได้ชิมอาหารที่รสชาติอาหารไทยแท้ๆ คุณภาพดี อย่างนี้ครับ

ยังไม่หมดนะครับ คุณหมอยังมีอาหารกลางวันจานพิเศษอีกอย่างหนึ่งครับ โดยก่อนเวลาอาหารเที่ยงเล็กน้อย ท่านปลีกเวลาไปทำเส้นใหญ่ผัดซีอิ๊ว (สูตรพิเศษจริงๆ) ให้ทุกท่านได้เลือกรับประทานอีกอย่างหนึ่ง อร่อยมากครับ ใส่คะน้าฮ่องกงอีกด้วย ไม่เลี่ยนเลยครับ ยิ่งครับ ยิ่งไม่หมด ยังมีขนม ผลไม้ มะพร้าว น้ำหอม และของว่างไทยแท้ที่ขาดไม่ได้ ที่คุณหมอเตรียมไว้หลายชุดเลยขนาดที่ว่า ใครไม่ได้รับประทาน ถือว่าไม่ได้มาบ้านคุณหมอ คือ เมียงคำ แล้วก็มี ข้าวหلامเจ้าอร่อย ไม่มันเยิ้ม ไม่หวานเจี๊ยบของฟัอรวรรณ อีกหนึ่งตะกร้า

อย่างสุดท้ายเป็น ปั้นขลิบสด อภินันทนาการจาก ท่านไชยยศ สะสมทรัพย์ ส่งมาร่วมเจริญกุศลด้วย จากสามพรานครับ ไม่ต้องบอกก็รู้ว่า อร่อยแน่นอนนะครับ

[๓๕] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อานิสงส์แห่งการให้ทาน ๕ ประการนี้ ๕ ประการ เป็นไฉน คือ ผู้ให้ทานย่อมเป็นที่รักที่ชอบใจของชนหมู่มาก ๑ สัมบุรุษผู้สงบยอมคบหา ผู้ให้ทาน ๑ กิตติศัพท์อันงามของผู้ให้ทานย่อมขจรทั่วไป ๑ ผู้ให้ทานย่อมไม่ห่างเหิน จากกรรมของคฤหัสถ์ ๑ ผู้ให้ทานเมื่อตายไปแล้วย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ ๑

พระสุตตันตปิฎก อังคุตรนิกาย ปัญจก-ฉกกนิบาต เล่ม ๓ หน้าที่ ๘๒
๕. ทานานิสังสสูตร ว่าด้วยอานิสงส์การให้ทาน ๕ ประการ

หมดเรื่องของลึนและความติดข้องในรส ที่ปุณฺชนเช่นเราๆ ขาดไม่ได้ เป็นของสำคัญ เป็นหนึ่งในปัจจัยของการมีชีวิตอยู่ เป็นปรกติธรรมดาสำหรับทุกคน แต่จากการศึกษาธรรมะ ก็ทำให้เราพอทราบถึงเหตุแห่งกุศลวิบากทางลึน ที่เราได้รับในวันนี้ว่า เหตุหนึ่ง ที่เราได้รับกุศลวิบากทางลึน อันประณีตบรรจง และยอดเยี่ยมนี้ ก็ด้วยกุศลกรรม ที่ได้เคยกระทำไว้แต่ชาติปางก่อน และด้วยเมตตาจิตของท่านเจ้าบ้านและ แม้กับการอนุโมทนาสาธุการกับกุศลกรรม ที่ท่านเจ้าบ้าน และ ท่านที่นำอาหารมาร่วมเจริญกุศลในวันนี้ ก็จักเป็นเหตุ เป็นปัจจัย ให้เราได้รับผลที่ดีต่อไปอีก มากน้อย ตามควรแก่กุศลจิต ที่เกิดขึ้น เป็นไป ไม่มีใครสามารถที่จะเป็นผู้กำหนด กะเกณฑ์ ด้วยความอยาก ด้วยความต้องการ

ท่านอาจารย์ เดินทางมาถึง ด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส ด้วยรถตู้ของ บริษัท มนตรีทรานสปอร์ต โดยอภินันทนาการจากคุณณรงค์ พณิชากิจ และครอบครัว ซึ่ง ทราบว่าท่านได้อำนวยความสะดวกแก่กิจการของมูลนิธิฯ เป็นประจำ ขอกราบ อานุโมทนาท่านและครอบครัว มา ณ ที่นี้ด้วยครับ

การสนทนาในวันนี้ เป็นการสนทนาที่ดีมากๆ อีกครั้งหนึ่ง ท่านอาจารย์ สนทนา
ได้ตอบกับท่านผู้ถาม ด้วยความน่าสนใจ ในแบบที่สบายๆ เป็นกันเอง แต่ด้วยความ
ละเอียด ลึกซึ้ง เป็นอย่างยิ่ง มีถ้อยคำที่ท่านอาจารย์ และ ผู้ร่วมสนทนา ได้สนทนาไว้
ไพเราะจับใจมากมาย แต่ว่าไม่สามารถที่จะนำมาลงให้ท่านพิจารณาได้หมด จึงใคร่ขอ
อนุญาต นำข้อความเพียงบางตอน มาให้ทุกๆ ท่านได้พิจารณา ดังนี้ครับ...

คุณหมอทวีป:

กราบเรียนท่านอาจารย์ อาจารย์นิภัทร และสหายธรรมทุกท่าน
นะครับ รู้สึกดีใจ ที่ท่านอาจารย์ อาจารย์นิภัทร และ สหายธรรม
ทุกท่านมาสนทนาธรรมครั้งนี้ ก็ยินดีต้อนรับ ทุกเมื่อ ทุกโอกาส
ถ้ามีเวลา ตอนนี้ก็ขอกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัยก่อนนะครับ

นะโมตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโมตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโมตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

คุณหมอทวีป : ใครมีคำถามจะถามอะไรท่านอาจารย์ก่อนครับ หรือว่า ขอให้ท่านอาจารย์กล่าวเปิด เป็นพิธีก่อนครับ

ท่านอาจารย์ : ค่ะ อีกไม่นาน ก็เป็น กาลครั้งหนึ่ง นะคะ แต่เป็น ณ กาลครั้งหนึ่งที่ชัดเจน เพราะว่า ขณะนี้ กำลังอยู่ ตรงนี้ เดียวนี้ เพราะฉะนั้น ก็เป็นโอกาสที่จะได้สะสม ความเข้าใจพระธรรม ซึ่งสำคัญที่สุด ไม่ใช่หวังที่จะได้บรรลุธรรมผล หรือหวังอะไรทั้งสิ้น เพราะเหตุว่า มีสภาพธรรมะ กำลังปรากฏ แล้วก็ ยังไม่ได้เข้าใจสิ่งนั้นเลย แล้วจะไปหวังอะไร?

.....เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะ เป็นสิ่งที่ละเอียดมาก เห็นคุณค่าของการที่จะได้เข้าใจสิ่งซึ่ง แม้มี ตั้งแต่เกิด จนตาย ถ้าไม่ได้ยิน ได้ฟังพระธรรม ก็ไม่สามารถที่จะเข้าใจได้เลย เพราะฉะนั้น วันนี้ ก็เป็นโอกาสที่ทุกคน จะได้สะสมความเห็นถูก ความเข้าใจถูก เพื่อที่จะ ละความไม่รู้ ละความติดข้อง ซึ่งยาก แสนยาก ที่จะ เป็นไปได้ แต่ว่า เมื่อมีโอกาสได้ฟังพระธรรม แสดงว่า ณ กาลครั้งหนึ่ง ก็ได้เคยฟังมาแล้วแต่ละขณะ แต่ละขณะ นี้ คือ ความจริง "หนึ่งขณะ" ซึ่งจะไม่กลับมาอีกเลย เพียงมีปัจจัย เกิด แล้วก็ดับไป แล้วก็ดับไป สืบต่อ เป็นสังสารวัฏ เพราะฉะนั้น ก็เป็นโอกาสที่ดี ที่มีโอกาสได้สนทนาธรรมะ เพื่อ "เข้าใจ" ธรรมะ ที่กำลังปรากฏในขณะนี้

ท่านผู้ฟัง : กราบท่านอาจารย์ และท่านวิทยากรค่ะ ท่านอาจารย์คะ ดิฉันสนใจเรื่องกิเลส เพราะว่า มันเป็นตัวร้ายกาจมาก ได้ฟังคำบรรยายของท่านอาจารย์ว่า การเอาชนะตัวเอง เหมือนเอาชนะสงครามที่เอาชนะได้ยาก ดิฉันก็มีกิเลสมาก บางอย่างก็ตั้งใจเอาไว้ว่า จะต้องขจัดให้ได้ แต่ในที่สุด มันก็ผ่านไป แล้วก็ย้อนกลับมาดู ก็ปรากฏว่า กิเลสที่ตั้งใจไว้ ก็ทำไม่ได้ ทำไม่ได้สักทีหนึ่ง แต่บางครั้งก็ได้บ้างเล็กน้อย ก็รู้สึกดีใจ ท่านอาจารย์คะ มันมีทั้งเหตุปัจจัย ท่านอาจารย์ ได้กรุณาอธิบาย ว่าเหตุปัจจัยนั้น แล้วก็การพิจารณา...

ท่านอาจารย์ :

ถ้าจะอธิบายเหตุปัจจัยนั้นคะ คัมภีร์ที่ ๗ ของพระอภิธรรมปิฎก
คะ เพราะฉะนั้น ไม่ใช่เราเลือก อยากจะรู้ตรงนี้ อยากจะเข้าใจ
ตรงนั้น แต่ แม้แต่คำว่า "กิเลส" ที่กล่าวถึงเมื่อไหร่ เราไม่ชอบชื่อ
กิเลส หรือว่า รู้จักกิเลสจริงๆ ตั้งแต่เกิดจนตาย กล่าวได้เลย พูด
คำที่ไม่รู้จัก เพราะว่า ขณะนี้ มีกิเลส "รู้จัก" ตัวกิเลส หรือ
เปล่า? เห็นไหม? เพราะฉะนั้น เราก็ตก "คำ" ที่เราไม่รู้จัก
ทั้งหมด ตราบใดที่เรา ยัง "ไม่รู้" ว่า "เป็นธรรมะ"

...เพราะฉะนั้น ไม่ใช่เราเจาะจงจะเลือก เรามีกิเลสมาก อยากหมดกิเลสเร็วๆ...ทำอย่างไร?...ถ้าเราเข้าใจตรงนี้...เราคงจะมีกิเลสน้อยลงไป...ไม่ใช่อย่างนั้นเลย นั่นคือ "โลภะ" หรือ "ตัณหา" กำลังทำหน้าที่อยู่ โดยที่ไม่รู้ตัวเลย เพราะฉะนั้น เรื่องของความไม่รู้ เป็นเรื่องที่ทำให้เราติดข้อง ตัองการ อย่างบางที อยากจะรู้เรื่องนั้น "ใคร?" นำไปสู่ "ความอยาก" นั้น? ที่จะรู้เรื่องนั้น แทบจะรู้สึกตัวเลยว่าอยู่ได้โลภะ มานาน แสนนาน แล้วก็จะอยู่ต่อไป เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะแต่ละครั้ง ก็เพื่อให้เข้าใจถูกต้อง ว่าเดี๋ยวนี้ "สิ่งที่กำลังปรากฏ เป็นธรรมะ" "ไม่ต้องไปคิดเรื่องอื่นเลย กิเลสมาก กิเลสน้อย ทำอย่างไรได้ トラバโด ที่ไม่รู้ ว่า ขณะนี้ ไม่ใช่เรา

...เพราะฉะนั้น การที่จะรู้ว่า ธรรมะ เป็น ธรรมะ ไม่ใช่เรา ไม่ใช่คนอื่น แต่ฟัง "สิ่งที่กำลังปรากฏ" ให้เข้าใจ เพราะเหตุว่า จะพูดเรื่อง สิ่งที่มีจริงๆ ที่กำลังปรากฏ ให้เข้าใจถูกต้องยิ่งขึ้น ว่าเป็นธรรมะ เพราะฉะนั้น คำว่าธรรมะ ไม่ใช่ว่า รู้ง่าย รู้ง่าย รู้ง่ายไปหมดทุกสิ่งทุกอย่าง แค่ ธรรมะ ธรรมะ ธรรมะ...ไม่ใช่เลย แต่

ขณะนี้ เป็นธรรมะ จะรู้ได้อย่างไรว่า เป็นธรรมะ ชื่อต่างๆ เข้ามา
กลบหมดเลย เหมือนเราเป็นคนรู้มาก ปฏิจจสมุปบาท ปัจจัย
ต่างๆ เหมือนรู้มาก แต่สภาพธรรมะ ขณะนี้ กำลังเป็นธรรมะ...ก็
ไม่รู้...เพราะฉะนั้น ก่อนอื่น "ฟัง" ให้ "เข้าใจ" สิ่งที่กำลัง ได้ฟัง
โดยที่ "ไม่เจาะจง"

- ผู้ฟัง : กราบสวัสดีอาจารย์ คือ ถ้าเกิดเวลา เราเจริญสติ ไข่มุขครับ
- ท่านอาจารย์ : เดี่ยวก่อนนะคะ เวลา "เรา" เจริญสติ เป็นผู้ละเอียด หรือ ผู้เฝิน?
- ผู้ฟัง : เป็น "ผู้เฝิน" ครับ
- ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น "เล็ก เป็น ผู้เฝิน"
- ผู้ฟัง : ปัจจุบัน ละกัน นะครับ
- ท่านอาจารย์ : ปัจจุบัน ค่ะ
- ผู้ฟัง : คือ ขณะที่สติเกิด
- ท่านอาจารย์ : ถูกต้อง
- ผู้ฟัง : กับ ขณะที่ หลงลืมสติ

- ท่านอาจารย์ : ใช่ ไม่ใช่เราเจริญสติ ไม่ใช่ ขณะที่ "เรา" เจริญสติ
- ผู้ฟัง : ที่นี้ เวลาที่มีปัจจัยที่ สติเกิด
- ท่านอาจารย์ : สติ มีปัจจัย ไหม?
- ผู้ฟัง : สติ...มีครับ
- ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น ถ้าไม่มีปัจจัย สติ เกิดได้ไหม?
- ผู้ฟัง : ไม่ได้
- ท่านอาจารย์ : ไม่ได้ เพราะฉะนั้น สติพื้นฐาน คืออะไร? เดียวนี้
- ผู้ฟัง : คือ ลักษณะ ที่เป็น ปรมัตถธรรม
- ท่านอาจารย์ : ลักษณะ อะไร เป็น ปรมัตถธรรม ค่ะ?
- ผู้ฟัง : เย็น ร้อน อ่อน แข็ง ก็ได้ครับ
- ท่านอาจารย์ : เย็น ร้อน อ่อน แข็ง มีจริงๆ กำลังปรากฏ "เย็น" หรือเปล่า?
- ผู้ฟัง : เย็นครับ
- ท่านอาจารย์ : ตรงที่ "เย็น"?
- ผู้ฟัง : "ตรงนั้น" เป็น "ลักษณะ" ที่ สติ ระลึก รู้ ครับ
- ท่านอาจารย์ : สติ...เกิด....รู้.....ตรงนี้....หรือยัง?

ผู้ฟัง : รู้ครับ

ท่านอาจารย์ : เกิดเอง หรือว่า "เราจะรู้"

ผู้ฟัง : มันเป็นลักษณะที่ เกิดขึ้น โดยที่ไม่ต้องกำหนด ครับ

ท่านอาจารย์ : หหมด หรือยัง ค่ะ?

ผู้ฟัง : เกิดขึ้นแล้ว หหมดแล้ว ครับ

ท่านอาจารย์ : "จบ" (มีเสียงหัวเราะ) ใช่ไหม? แล้วก็มีไหม?

ผู้ฟัง : ก็ไม่ใช่ เรื่องยาว ใช่ไหมครับ? จบแค่ตรงนั้น?

ท่านอาจารย์ : แล้วก็มีเรื่องต่อ แล้วรู้ ขณะที่ต่อ หรือยัง?

ผู้ฟัง : หมายถึง ยังไงนะครับ?

ท่านอาจารย์ : เมื่อกี้ พูดถึง "เย็น"

ผู้ฟัง : ครับ

ท่านอาจารย์ : แล้วก็มี "สภาพที่รู้เย็น" เวลาสติเกิด ก็ "รู้เฉพาะลักษณะ" นั้น...
อย่างอื่น...ไม่มีเลย...แล้วก็ดับไป...

ผู้ฟัง : ครับผม

ท่านอาจารย์ : แล้วก็มีอย่างอื่นเกิด...ก็ไม่ใช่อีกแล้ว หรือว่า "รู้ต่อ"

ผู้ฟัง : ครับ ก็ "รู้ต่อ"

ท่านอาจารย์ : ค่ะ "รู้" ต่อไปเรื่อยๆ ค่ะ...

"...พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้ตรัสดังนี้ว่า พึงทำความเพียรเสียในวันนี้แหละ ใคร
เล่าจะรู้ความตายในวันพรุ่ง เพราะว่าการความผิดเพี้ยนกับมัจจุราชผู้มีเสนาใหญ่นั้น ย่อม
ไม่มีแก่เราทั้งหลาย พระมุนีผู้สงบบ่อมเรียกบุคคลผู้มีปกติอยู่อย่างนี้ มีความเพียรไม่
เกียจคร้านทั้งกลางวันและกลางคืนนั้นแล้วว่า ผู้มีราตรีหนึ่งเจริญ..."

www.dhammadhome.com

กราบอนุโมทนา คุณหมอทวีปและคุณพรทิพย์ ท่านเจ้าบ้านผู้มีเมตตาอย่างยิ่ง ที่ให้สถานที่และอาหารอันเลิศแก่สหายธรรม สำหรับการอบรมเจริญปัญญาในวาระนี้ ซึ่งเป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง อันยอดเยี่ยมในสังสารวัฏ ของทุกคนในวันนั้น

www.dhammadhome.com

กราบอนุโมทนา ท่านอาจารย์ สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ท่านวิทยากร และ ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านด้วยครับ

